

Mətbuat konfransı

Azərbaycan–Çin: Uzaq ölkələr, yaxın xalqlar

Dekabrın 25-də Çin Xalq Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyində keçirilən mətbuat konfransında Çin–Azərbaycan münasibətlərinin ötən il ərzində keçdiyi inkişaf yolu və əldə olunan mühüm nəticələr diqqət mərkəzində oldu. Çinin Azərbaycandakı səfiri Lu Mei çıxışının əvvəlində media nümayəndələrini salamlaraq, jurnalistlərin iki ölkə arasında dostluq və qarşılıqlı anlaşmanın möhkəmlənməsinə verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirdi.

Səfir qeyd etdi ki, 2025-ci il Çin – Azərbaycan münasibətləri baxımından xüsusilə məhsuldar il kimi yadda qaldı. ÇXR Sədri Si Cinpin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin strateji rəhbərliyi altında ikitərəfli münasibətlər keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlib və tarixdə ilk dəfə hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatıb. Siyasi qarşılıqlı etimad daha da möhkəmlənib, praktik əməkdaşlıq konkret nəticələr verib, humanitar əlaqələr isə daha dərin məzmun qazanıb. Səfir bildirdi ki, diplomatik fəaliyyəti dövründə bu münasibətlərin inkişafında bir sıra tarixi məqamların şahidi olub.

Lu Mei çıxışında dövlət başçılarının diplomatiyasının Çin – Azərbaycan münasibətlərinin əsas hərəkətverici qüvvəsi olduğunu vurğuladı. Aprel ayında Prezident İlham Əliyevin Çinə dövlət səfəri zamanı Sədr Si Cinpinlə aparılan danışıqlar nəticəsində bir sıra mühüm razılaşmalar əldə olunduğunu diqqətə çatdıran xanım Mei əlavə etdi ki, tərəflər hərtərəfli strateji tərəfdaşlığın yaradılması haqqında Birgə Bəyanat imzaladılar, eyni zamanda, müxtəlif sahələri əhatə edən 20 əməkdaşlıq sənədinə imza atdılar.

Avqustun sonu – sentyabrın əvvəlində Prezident İlham Əliyevin Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitində və İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin 80 illiyinə həsr olunmuş tədbirlərdə iştirakı iki ölkənin beynəlxalq ədalətin və sülhün qorunması istiqamətində ortaq mövqeyini nümayiş etdirdi. Çinli

diplomat diqqətə çatdırdı ki, Prezident İlham Əliyevin Çinə hər iki səfərində ailə üzvlərinin də iştirak etməsi Azərbaycanın Çini etibarlı dost kimi qəbul etdiyini göstərən rəmzi məqam kimi dəyərləndirilir. Görüşlər zamanı Sədr Si Cinpin Prezident İlham Əliyevi Çin xalqının köhnə və etibarlı dostu adlandırdı.

İqtisadi və ticarət sahəsində əməkdaşlığın sürətlə genişləndiyini diqqətə çatdıran Lu Mei əlavə etdi ki, 2025-ci ilin yanvar–oktyabr aylarında iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi 2,44 milyard ABŞ dollarına çatıb və bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 21,9 faiz artım deməkdir. Gözlənilir ki, ilin yekununda bu göstərici yeni tarixi rekord olacaq və artıq üçüncü ildir ardıcıl olaraq ikitərəfli ticarət həcmi ən yüksək səviyyəyə yüksələcək. Çin Azərbaycanın ən böyük idxal mənbəyi və dördüncü ən iri ticarət tərəfdaşı olaraq mövqeyini qoruyur.

Səfir çıxışında enerji, sənaye və nəqliyyat sahələrində həyata keçirilən birgə layihələrə də toxundu. BYD zavodunda istehsal olunan ilk 50 elektrik avtobusunun artıq təhvil verildiyi, ilin sonunadək 300 avtobusun istehsal edilərək Bakı, Naxçıvan və Qarabağda istismara buraxılacağı bildirildi. Bərpaulunan enerji sahəsində imzalanmış layihələrin ümumi gücünün 1570 MVt olduğu və bu layihələrin Azərbaycanın “yaşıl enerji” istehsalı potensialını iki dəfə artıracağı vurğulandı. Eyni zamanda, Çinin müəssisələri tərəfindən həyata keçirilən 240 MVt gücündə külək

elektrik stansiyasının bu il istifadəyə veriləcəyi, Ələt Azad İqtisadi Zonasında 3 GvT gücündə günəş panelləri istehsalı layihəsinin isə Azərbaycanın yüksək texnologiyalı sənayesinə yeni imkanlar yaradacağı qeyd olundu.

Səfir nəqliyyat sahəsində də mühüm irəliləyişlərin əldə edildiyini bildirdi. Bu ilin yanvar – noyabr aylarında Çindən Azərbaycana 351 yük qatarı göndərilib ki, bu da ötən illə müqayisədə 34 faiz artım deməkdir. Çin yükləri Orta Dəhlizin əsas yük mənbəyinə çevrilərək onun inkişaf potensialını əhəmiyyətli dərəcədə artırıb.

Humanitar əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən layihələrin iki ölkə xalqları üçün birbaşa fayda verdiyi vurğulandı. Çin tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinə maliyyə dəstəyi göstərilib, uşaq evlərində Çin–Azərbaycan dostluq sinifləri yaradılıb, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 216 məktəb distant təhsil avadanlıqları ilə təmin edilib. Eyni zamanda, Azərbaycanın Çinin ucqar bölgələrində məktəb infrastrukturuna layihələrinə verdiyi dəstək qarşılıqlı diqqət və ehtiramın nümunəsi kimi qeyd olunub.

Çıxışda mədəniyyət, təhsil və turizm sahələrində əməkdaşlığın genişləndiyi, vizasız rejimin tətbiqindən sonra qarşılıqlı turist axınının artdığı diqqətə çatdırılıb. 2025-ci ilin 10 ayın-

da Azərbaycana gələn Çin turistlərinin sayı 57 mini ötüb və bu göstərici ötən illə müqayisədə təxminən 50 faiz artım təşkil edib. Azərbaycan gəncləri arasında Çin dilinə və mədəniyyətinə marağın sürətlə artdığı, universitetlərdə Çin dili kurslarının genişləndirildiyi bildirilib.

Mətbuat konfransında Çində keçirilmiş ÇKP Mərkəzi Komitəsinin IV plenumunun nəticələri və qəbul edilən 15-ci beşillik inkişaf planı barədə də məlumat verilib. Qeyd olunub ki, bu plan Çinin yüksəkkeyfiyyətli inkişafını, texnoloji müstəqilliyini və əhalinin rifahının yüksəldilməsini hədəfləyir və Azərbaycanın 2027–2030-cu illər üçün sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası ilə bir çox məqamda üst-üstə düşür. Bu baxımdan, plan Çin–Azərbaycan əməkdaşlığı üçün yeni imkanlar açır.

Səfir Lu Mei sonda vurğuladı ki, 2025-ci ildə əldə olunan nəticələr Çin – Azərbaycan münasibətlərinin möhkəm təməl üzərində inkişaf etdiyini göstərir və 2026-cı ildə hərtərəfli strateji tərəfdaşlığın daha geniş perspektivlər qazanacağı gözlənilir. Çin tərəfi Azərbaycanla birgə “Bir kəmər, bir yol” təşəbbüsünün keyfiyyətli icrasını davam etdirməyə, strateji inkişaf planlarını uzlaşdırmağa və xalqların rifahı naminə əməkdaşlığı daha da dərinləşdirməyə hazır olduğunu bəyan edir.